

UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI MOLDOVA

#StrongerTogether

Iunie 2023

Din cauza poziției sale geografice, Republica Moldova a fost puternic afectată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

UE continuă să fie solidară cu Moldova, să susțină suveranitatea și integritatea teritorială a acesteia în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional și se angajează să continue să consolideze reziliența țării, inclusiv în ceea ce privește securitatea energetică, amplificarea cooperării în domeniul securității și al apărării și să sprijine calea de reformă a acesteia.

În mai 2023, la Chișinău, Președinta von der Leyen a anunțat **un pachet de sprijin** pentru țară cu două obiective: sprijin în abordarea impactului agresiunii Rusiei asupra Ucrainei și apropierea Moldovei de Uniunea Europeană. Pachetul de sprijin conține priorități-cheie care oferă deja rezultate imediate.

Facilitarea **dezvoltării economice și a conectivității** prin intermediul planului de Acțiuni Prioritare pentru comerț în cadrul DCFTA, realizarea proiectelor emblematice din cadrul Planului Economic și de Investiții (EIP) în sectoare-cheie, cum ar fi sprijinirea IMM-urilor, eficiența energetică, dezvoltarea capitalului uman și conectivitatea. Moldova va beneficia, de asemenea, de proiecte în cadrul inițiativei „Culoarele Solidarității» și de acces la mecanismul Conectarea Europei pentru proiecte de transport. De asemenea, UE lucrează la un acord de roaming pe termen lung, pe baza recentului acord voluntar de reducere a tarifelor pentru roaming.

Sprijinirea reformelor din Moldova prin consolidarea **capacității administrative** și creșterea participării la programele UE precum Orizont Europa, Fiscalis, Customs, LIFE și EU4Health.

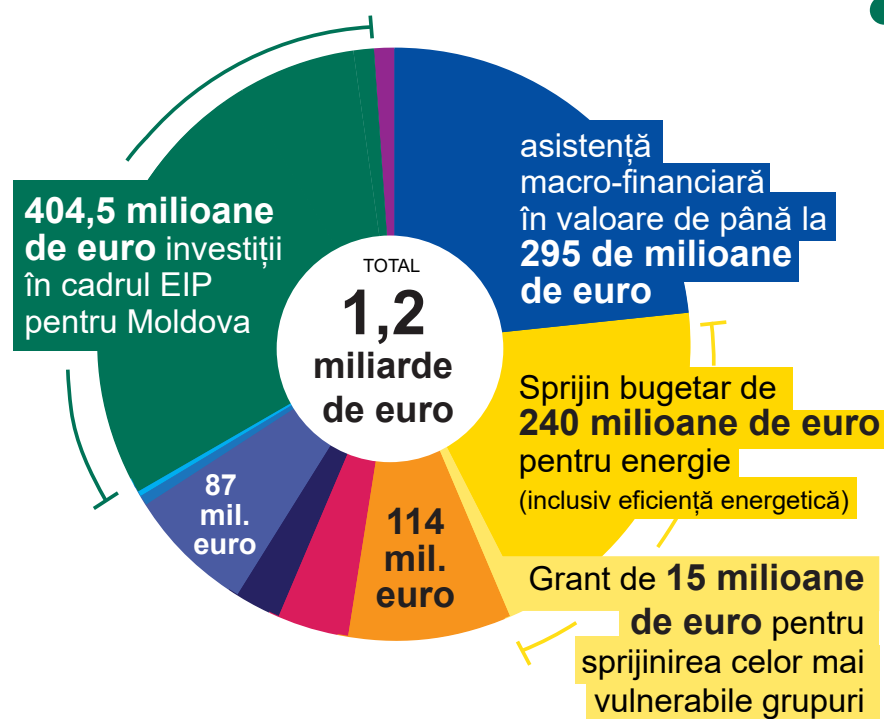
Consolidarea **securității energetice** a Moldovei, prin creșterea producției interne de energie electrică și a producției de energie din surse regenerabile și prin participarea la mecanismul comun de achiziție de gaze al UE.

Consolidarea **securității** Republicii Moldova prin acțiuni specifice, inclusiv prin extinderea cooperării prin intermediul Misiunii de Parteneriat a UE în Moldova.

Contracurarea manipulării și interferenței informațiilor străine și îmbunătățirea **comunicării strategice**.

SPRIJINUL GLOBAL AL UE PENTRU REPUBLICA MOLDOVA ÎNCEPÂND CU ANUL 2021

Din octombrie 2021, UE, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare au pus la dispoziție **1,2 miliarde de euro** pentru Moldova.

● Investiții în cadrul EIP

- **250 de milioane de euro** garantate de UE prin împrumuturi BEI pentru drumuri IV
- Împrumuturi de **24 de milioane de euro** acordate de BEI și de 23,5 milioane de euro oferite de BERD pentru operatorul feroviar național din Moldova
- **15 milioane de euro** sub formă de granturi și 60 de milioane de euro sub formă de împrumuturi acordate de BEI și BERD pentru eficiența energetică
- Grantul UE de **20 de milioane de euro** + împrumut de 12 milioane de euro oferite de BERD pentru coridoarele de solidaritate

● asistență bilaterală în valoare de **114 milioane de euro** (pentru a stimula economia, energia și reforma justiției)

● Asistență umanitară în valoare de **48 de milioane de euro**

● Sprijin de **30 de milioane de euro** pentru gestionarea frontierelor

● Facilitatea Europeană pentru Pace, în valoare de **87 de milioane de euro**

● Sprijin de **8 milioane de euro** pentru securitatea cibernetică, combaterea dezinformării și criza refugiaților-

● **3 milioane de euro** pentru presa locală independentă

● **13,3 milioane de euro** pentru Misiunea de Parteneriat al UE (MPUE) în Moldova din bugetul PESC

SECURITATEA ENERGETICĂ

Pentru a ajuta Moldova să facă față crizei energetice acute provocate de reducerea bruscă a livrărilor de către Gazprom și de atacurile tot mai intense ale Rusiei asupra infrastructurii energetice din Ucraina, UE sprijină Moldova în vederea îmbunătățirii rezilienței sale energetice și a asigurării unei aprovizionări stabile cu energie electrică și gaze naturale.

Cu ajutorul UE, Moldova a făcut primele achiziții de gaze și energie electrică de la UE, iar țara poate participa la mecanismul comun de achiziționare a gazelor. Reducerea cererii de energie este, de asemenea, prioritară pentru a asigura securitatea energetică a Moldovei.

Din decembrie 2021, **135 de milioane de euro** în bugetul UE a fost pus la dispoziție și pentru a ajuta persoanele vulnerabile să își plătească facturile la energie.

În noiembrie 2022, în timpul unei vizite la Chișinău, Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, a promis Moldovei un sprijin financiar suplimentar în domeniul energiei, ca parte a pachetului de **250 de milioane de euro**, inclusiv un sprijin bugetar suplimentar de 105 milioane de euro pentru 2023.

În prezent, UE utilizează rezerva sa de energie rescEU pentru a trimite **36 de generatoare de energie** în Moldova. Generatoarele vor fi distribuite între **30 de spitale** din întreaga țară.

În urma unui acord cu Comisia în mai 2023, Republica Moldova va fi asociată la programul **Mecanismul pentru Interconectarea Europei (MIE)**, care va permite țării să solicite finanțare din partea UE pentru proiecte de interes comun în domeniul energiei, precum și în cel al transporturilor și al serviciilor digitale.

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI CONECTIVITATEA

În prezent, UE oferă asistență macro-financiară în valoare totală de **295 de milioane de euro**. Acesta include un pachet de **150 de milioane de euro, majorat recent cu până la 145 de milioane de euro. Până în prezent au fost deja debursate 100 de milioane de euro.** Aceasta constituie un sprijin important din partea UE pentru una dintre țările cele mai direct și mai puternic afectate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

În cadrul pachetului financiar anunțat de președinta von der Leyen la 10 noiembrie 2022, pe lângă majorarea AMF, a existat un sprijin bugetar de **105 milioane de euro** pentru 2023.

Din iulie 2022, UE a majorat cotele pentru șapte produse agricole, care nu sunt încă pe deplin liberalizate în cadrul **acordului comercial UE-Moldova**, pentru a atenua și mai mult situația dificilă cu care se confruntă producătorii și exportatorii moldoveni din cauza agresiunii militare neprovocate și nejustificate a Rusiei împotriva Ucrainei. În general, exporturile din Moldova în UE au crescut de la **1,8 miliarde de euro** în 2021 la **2,6 miliarde de euro** în 2022.

În mai 2023, Comisia a propus să elimine toate tarifele și contingentele rămase, introducând astfel o liberalizare completă temporară a comerțului în ceea ce privește importurile moldovenești în UE până în iulie 2024. Acordurile privind transportul rutier semnate între UE, Ucraina și Moldova în cadrul inițiativei „**Culoarele Solidarității UE-Ucraina**” contribuie, de asemenea, la asigurarea unor lanțuri de aprovizionare sigure și a securității alimentare.

UE este cel mai mare partener comercial și cel mai mare investitor al Moldovei. În 2022, UE a reprezentat aproximativ 59% din totalul exporturilor Moldovei și 49% din totalul schimburilor sale comerciale.

PLANUL ECONOMIC ȘI DE INVESTIȚII

UE sprijină Moldova prin investiții în proiecte emblematice în sectoare-cheie, cum ar fi sprijinirea IMM-urilor, eficiența energetică și investițiile în culoarele solidarității. În cadrul EIP, în cooperare cu instituțiile financiare Europene, UE își propune să mobilizeze până la **1,6 miliarde de euro în investiții publice și private**, din care **673 de milioane de euro** au fost deja alocate pentru **cinci inițiative** emblematice identificate împreună cu autoritățile moldovenești:

Sprijin direct pentru 50.000 de IMM-uri din Moldova

Construcția unui Terminal Fluvial de Mărfuri la Chișinău

Reabilitarea sistemelor de încălzire urbană în clădirile rezidențiale din Chișinău și Bălți

Ancorarea Moldovei în Rețeaua Transeuropeană de Transport

Investiții în Dezvoltarea Capitalului Uman

ASISTENȚĂ UMANITARĂ ȘI PROTECȚIA CIVILĂ

De la începutul războiului, Moldova s-a confruntat cu un val de refugiați fără precedent: peste **700,000 de persoane** au fugit din calea războiului și au intrat în țară, iar peste **100,000** se află încă pe teritoriul Moldovei.

UE a oferit Moldovei asistență umanitară în valoare de peste **48 de milioane de euro**, în special pentru a ajuta refugiații ucraineni vulnerabili și familiile care îi găzduiesc să își satisfacă nevoile de bază, cum ar fi hrana, adăpostul și asistența medicală.

Cu sprijinul umanitar al UE, autoritățile moldovenești au înființat peste 60 de Centre de Cazare pentru Refugiați în întreaga țară. Din martie 2022, Programul Alimentar Mondial (PAM) a livrat peste **1,5 milioane de mese** calde refugiaților din Ucraina care locuiesc în aceste centre de cazare, datorită finanțării din partea UE și a altor donatori.

18 State Membre ale UE și Norvegia au oferit asistență în natură Moldovei prin intermediul Mecanismului de Protecție Civilă al UE. Aceasta include, printre altele, articole de adăpost, ajutor medical, alimente și energie. Având în vedere amploarea nevoilor, Comisia a mobilizat, de asemenea, echipamente medicale din stocurile medicale ale rescEU cu sediul în Germania, Ungaria și Olanda.

SECURITATEA ȘI REZILIENȚA

UE sprijină, de asemenea, securitatea cibernetică și lupta împotriva dezinformării, **precum și sprijinirea refugiaților (8 milioane de euro)**, modernizarea forțelor armate care să permită o mai bună protecție a civililor în situații de criză și de urgență prin intermediul Instrumentului European de sprijinire a Păcii (**87 de milioane de euro**) și mass-media locală independentă (**3 milioane de euro**). UE a lansat o misiune civilă PSAC - Misiunea de Parteneriat al UE (MPUE) în Moldova - (**13,3 milioane de euro**) pentru a consolida reziliența sectorului de securitate în domeniul gestionării crizelor și a amenințărilor hibride, inclusiv securitatea cibernetică și combaterea manipulării și interferenței informațiilor străine (FIMI). UE a pus la dispoziție **30 de milioane de euro** pentru gestionarea frontierelor și pentru a-i ajuta pe ucrainenii care sosesc prin Moldova.

© Shutterstock

PROCESUL DE INTEGRARE ÎN UE ȘI REFORMELE

Relațiile dintre UE și Republica Moldova se bazează pe **Acordul de Asociere UE-Republica Moldova**, inclusiv pe Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, care prevede o asociere politică și o integrare economică mai puternică între UE și Moldova.

La **3 martie 2022**, Moldova și-a prezentat cererea de aderare la UE.

La **17 iunie 2022**, Comisia a emis Avizul său.

La **23 iunie 2022**, Consiliul European a aprobat avizul Comisiei Europene, conferind Moldovei o perspectivă Europeană și **acordând țării statutul de stat candidat**.

Serviciul European de Acțiune Externă:
eeas.europa.eu/delegations/moldova | twitter.com/eu_eas

Comisia Europeană:
ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/moldova | twitter.com/eu_near

© European Union, 2023
Reutilizarea acestui document este permisă, cu condiția respectării corespunzătoare a drepturilor de autor și indicarea a orice modificare (licență internațională Creative Commons Attribution 4.0). Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de UE, este posibil să fie necesară obținerea unei autorizații direct de la deținătorii drepturilor respective. Toate imaginile © Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care se specifică altfel.

Print ISBN 978-92-68-04208-3 doi:10.2775/389962 NA-04-23-596-RO-C
PDF ISBN 978-92-68-04204-5 doi:10.2775/638355 NA-04-23-596-RO-N